

Vereniging de Grachten

Nieuwsbrief over de gaswinning Uitwellingerga

n.a.v. gesprek van Gascommissie met Vermilion d.d. 2 mei 2018

inleiding/status

In de jaren '70 heeft de NAM op het boorlocatie aan de Eastwei de eerste proefboring gedaan om vast te stellen hoeveel aardgas op deze locatie in de bodem beschikbaar is. Gebaseerd op de metingen in die jaren bedraagt de schatting ca. 500 miljoen m³ aardgas. Vorig jaar heeft Vermilion, die de concessie in 2012 van NPN heeft overgenomen, verscheidene vergunningen en goedkeuring op het winningsplan verkregen om de productie op te starten. Hierbij is Vermilion gehouden aan de uitspraak van de Raad van State waarin is vastgelegd dat vòòr de start van de productie een representatieve nul-meting (bouwkundige opname) moet worden uitgevoerd (vastlegging huidige staat van de bebouwing). Daarnaast moet zij bijzondere aandacht besteden aan de informatievoorziening over de inrichting en het productieproces naar de burgerij. Beide aspecten staan binnen Vermilion in afwachting van een definitief exploitatiebesluit op "hold".

planning

Over de planning van de feitelijke gaswinning kan op dit moment nog weinig worden gezegd. Per jaar worden binnen Vermilion de prioriteiten vastgesteld en de planning hierop afgestemd. Het veld Oppenhuizen komt nog niet op de plannings van 2018 en 2019 voor. Zodra het veld prioriteit krijgt worden de benodigde acties ingepland, waaronder de aanleg van de transportleiding naar Bozum en de inrichting van de productielocatie. Dit kan gelijktijdig plaats vinden.

Voor de aanleg van de transportleiding moeten eerst nog de nodige overeenkomsten met grondeigenaren worden gesloten. De

verwachting bestaat dat dit niet tot grote stagnatie zal leiden.

Bij het in productie nemen van nieuwe velden in Friesland zal daarnaast ook nog een capaciteitsvergroting van de leidinginfrastructuur in de provincie nodig zijn. Mocht het zover zijn, dan zal Vermilion alle belanghebbenden tijdig informeren.

winningsbesluit

Voor het definitief besluit tot productie wacht Vermilion in ieder geval nog op 2 belangrijke zaken:

- de resultaten van het in december/januari jl. uitgevoerde seismisch onderzoek worden momenteel verwerkt en komen in de loop van het jaar intern beschikbaar. De resultaten van het onderzoek geeft een driedimensionaal beeld van de opbouw van de bodem en de omvang van het veld en gasdoorvoerende lagen met aanwezige breuklijnen. Dit levert een aanzienlijk nauwkeuriger beeld op dan de bestaande 2-D resultaten uit de jaren '70.
- daarnaast wacht Vermilion ook de beleidsnota *Kleine Velden Beleid* van de regering af. Het is nog zeer de vraag hoe de overheid zal omgaan met de kleine gasvelden en met name de velden die nog niet in productie zijn genomen.

onderzoek aardwarmte (geothermie)

Ook onderzoekt Vermilion thans de mogelijkheden om haar gasputten een 2^e leven te geven als warmteput (t.b.v. aardwarmte) wanneer er onverhoopt geen aardgas gewonnen kan worden of na de productiefase. Zo is Vermilion

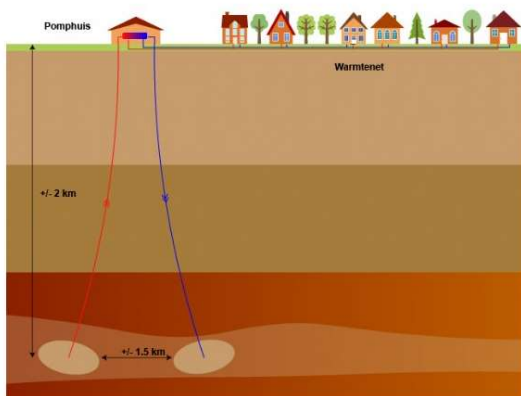
eind mei lid geworden van DAGO, de Vereniging van Nederlandse Geothermie Operators.

Momenteel wordt een pilot uitgevoerd bij Middenmeer en dit project heeft al concrete vormen aangenomen. Samen met Energie Combinatie Wieringermeer wordt sinds 2016 onderzocht om twee van de drie putten te gebruiken als doublet. Inmiddels ligt er een SDE+-beschikking en ook het gros van de vergunningen is al binnen. Er is nog één technische belemmering en als dit onderzocht is, kan er een definitief besluit komen. Indien dit project een succes wordt, kan hetzelfde concept ook elders worden toegepast.

Seismische onderzoeken worden tegenwoordig tot 6 km diepte uitgevoerd om ook te kijken naar ultradiepe geothermie (UDG). Op die diepte is water beschikbaar van 100 graden C, welke eventueel interessant is voor de warmtebehoefte in de industrie. Dit water bevat echter 6 á 7 maal zoveel zout als zeewater.

Hoewel de consortia toekomstige mogelijkheden zien voor UDG in Nederland acht het consortium Heerenveen, waar Vermilion onderdeel van uitmaakt, de kansen voor de succesvolle ontwikkeling van een UDG project op de beoogde locatie in Heerenveen binnen de geschetste kaders zeer klein.

In Friesland wordt momenteel door Dijkstra Draisma met partners voor de gemeenten Sneek, Leeuwarden en Drachten een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd inzake de toepassing van aardwarmte.

Schematische weergave aardwarmte locatie

exploitatiefase Uitwellingerga

Vooralsnog richt Vermilion zich op de exploitatie van de put bij Uitwellingerga voor de winning van aardgas. Vermilion benadrukt dat de schaderisico's in vergelijking tot in Groningen uiterst klein zijn. Door de grote doorlatendheid van de grond in Groningen is de situatie daar (één groot gasveld) uniek.

Na het Go-besluit wordt een ontwerp gemaakt voor de inrichting en inpassing van de productielocatie binnen het landschap. Dit behoeft de goedkeuring van de gemeente SWF.

De productielocatie wordt ca. 1 ha. groot en daarmee groter dan de huidige locatie.

De pompinstallatie heeft de grootte van een paar containers voorzien van een verticale stalen pijp met een hoogte van 6 m. Bij het onderhoud van de installatie wordt de installatie via deze afvoerpijp afgeblazen. Van een vlam zal geen sprake zijn.

De aankleding, bestaande uit een grondwal, bosschages en een gracht wordt bepaald in overleg met belanghebbenden in de omgeving.

transportleiding Uitwellingerga - Bozum

De aan te leggen transportleiding naar Bozum bestaat uit een stalen buis met een diameter van ca. 25 cm. Deze wordt op een diepte van tenminste 1,7 m onder het maaiveld aangelegd. De aanleg behoeft een werkstrook van circa 25 mtr. breed.

No-go besluit

Indien Vermilion alsnog afziet van het in productie nemen van de gasput, zal zij de put volledig moeten afbouwen en verwijderen. De kosten hiervan bedragen enige miljoenen euro's. Alvorens zij hiertoe besluit zal serieus worden gekeken naar de exploitatie van de put t.b.v. aardwarmte.